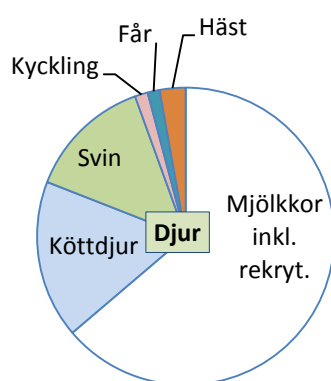
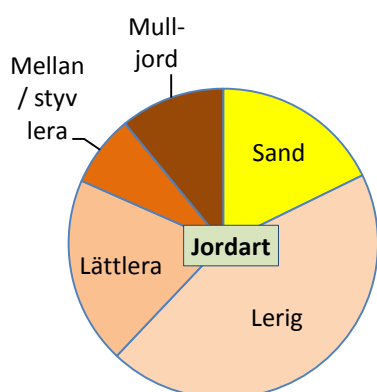

Utvärdering av region Mellan inom Greppa Näringen i Skåne tom 2013 på konventionella gårdar

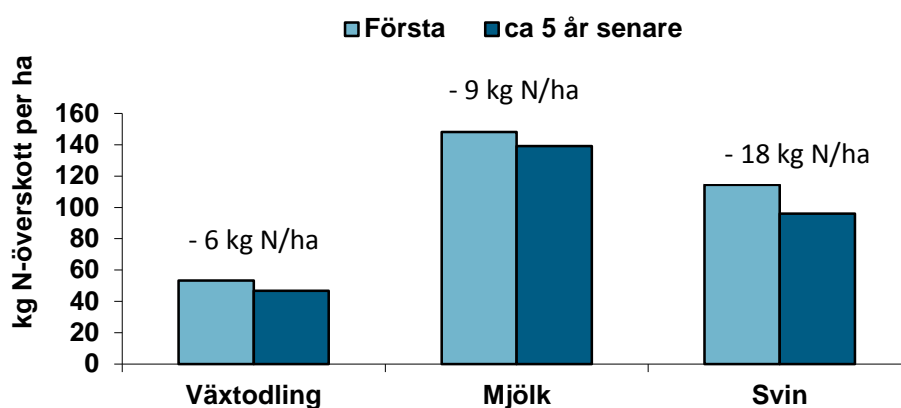
Områdets karaktär

Inom detta område, som omfattar Sjöbos, Hörbys och Tomelillas kommuner finns en mosaik av olika jordar med både baltisk morän, isälvsediment med lätta jordar och urbergsmorän. Största andel har lerig jord följt av lättlera och sand. Det finns också en del mulljordar och mullhalen är ofta måttlig. Djurtätheten är relativt hög (0,8 djurenheter/ha). Det finns en hel del svinproduktion men nötkreaturen dominerar helt bland djuren.

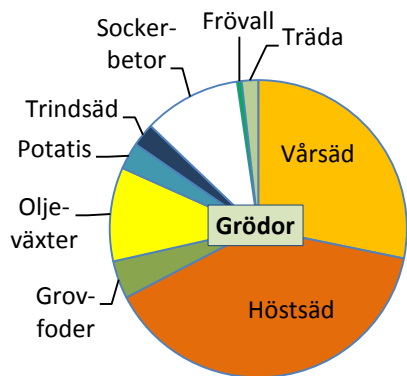
Mellan första och senaste balansen har andelen svin minskat med 3 %, kötttdjur har ökat med 3 % och mjölkcor minskat 1,5 %

För säkra siffror krävs ett visst antal gårdar varför vi endast kan visa siffror specifikt från växtodlingsgårdar (mindre än 0,2 de/ha), mjölkgårdar (minst 75 % av djuren finns i mjölkproduktionen) och svingårdar (minst 75 % av djuren finns i svinproduktionen). Det är minskningar i kväveöverskott inom alla tre produktionsgrenarna och inte minst inom både mjölk- och svinproduktionen.

Resultat från konventionella växtodlingsgårdar i Mellan

Det finns 34 växtodlingsgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om drygt fyra år. Spannmål odlas på ca 65 % av arealen. Sockerbetor odlas på 9 % och oljevaxter på 11 %.

Ändringar i grödfördelning mellan den första och den senaste balansen

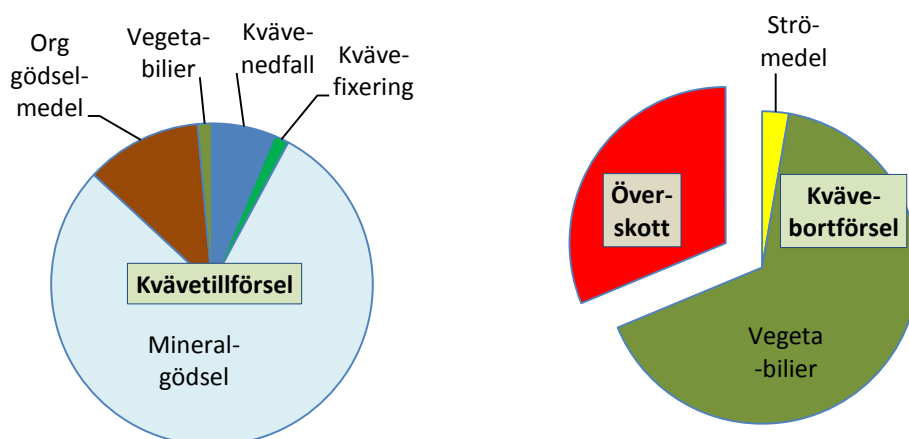
- Höstvet	+/- 0 %
- Rågvete+Höstkorn	+2%
- Höstråg	+3%
- Vårsäd	- 2%
- Potatis	-1%
- Sockerbetor	+1%
- Oljevaxter	+/- 0%
- Träda	-5%

Kväve

Kvävetillförseln är hög i denna region, ca 153 kg N/ha vid den senaste balansen, helt dominerat av mineralgödsel. Skördarna är medelhöga med en bortförsel på 105 kg N/ha.

Överskottet vid senaste balansen låg på 48 kg N/ha, vilket är en bit över de lägsta nivåerna i Skåne bland växtodlingsgårdarna. Dominans för lättare jordar med lägre bördighet är sannolikt den främsta orsaken till detta. Överskottet har minskat med 6 kg/ha mellan den första och den senaste balansen, vilket i första hand beror på ökade skördar motsvarande ca 9 kg N/ha. Detta motverkas av viss ökad införsel av mineralgödsel och organisk gödsel. Den enda förändringen som är statistisk säker är den ökade skörden.

Kväveflödena på konventionella växtodlingsgårdar i Mellan vid senaste balansen

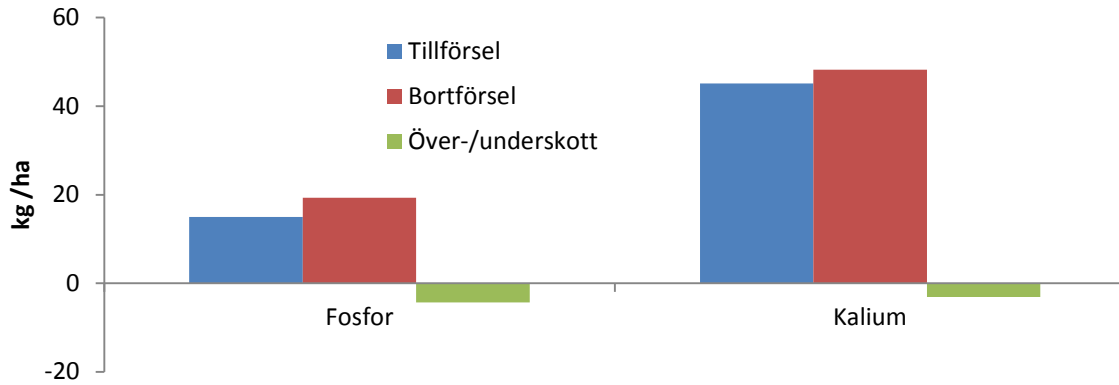

Fosfor och kalium

Fosforbalansen visade på ett underskott på ca 4kg P/ha vid den senaste balansen, dvs. det bortförs mer fosfor än det tillförs. Underskottet har ökat med 2 kg mellan den första och senaste balansen pga av höjda skördenivån samtidigt som tillförseln varit oförändrad. Grödorna bortför i snitt 19 kg P/ha, men det tillförs 15 kg P/ha. Markförrådet ligger i snitt strax under klass IV och det finns i genomsnitt utrymme för minskad

tillförsel. Studeras fosfortillståndet i marken på de enskilda gårdarna går det inte att se den koppling det borde finnas med högre tillförsel ju lägre markvärden. Obalansen är därför i praktiken betydligt större på många gårdar än vad genomsnittet säger.

Fosfor och kaliumbalansen på konventionella växtodlingsgårdar i Mellan vid senaste balansen

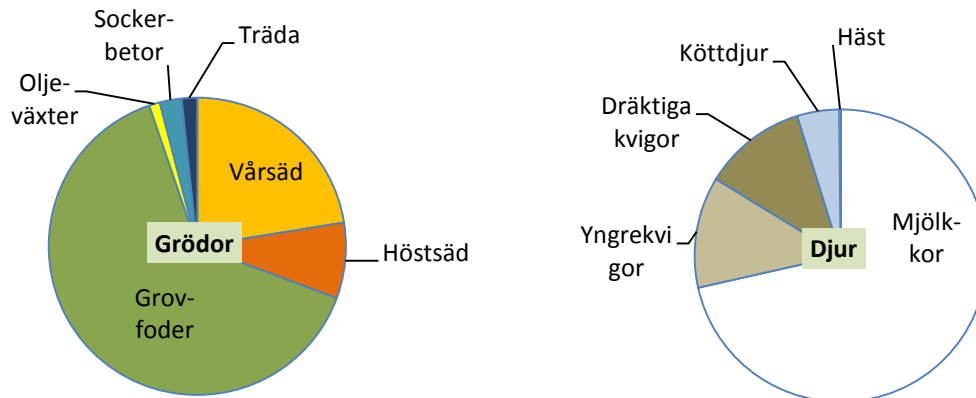

Kaliumtillförseln var medelhög jämfört med andra regioner, 45 kg K/ha, med bortförseln på något högre nivå resulterande i en kaliumbalansen låg på -3,1 kg K/ha vid senaste balansen. Balansen har endast marginellt ändrats mellan den första och den senaste balansen. Stor andel lätta jordar med naturligt låga kaliumhalter dominerar, kaliumklassen ligger i snitt mellan II och III. Med detta som bakgrund finns det inte anledning att i genomsnitt ändra kaliumtillförseln. För både fosfor och kalium gäller dock att det är dålig överensstämmelse på enskilda gårdar mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka tankar till bättre styrning.

Resultat från konventionella mjölkgårdar i Mellan

Det finns 114 mjölkgårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om fem år.

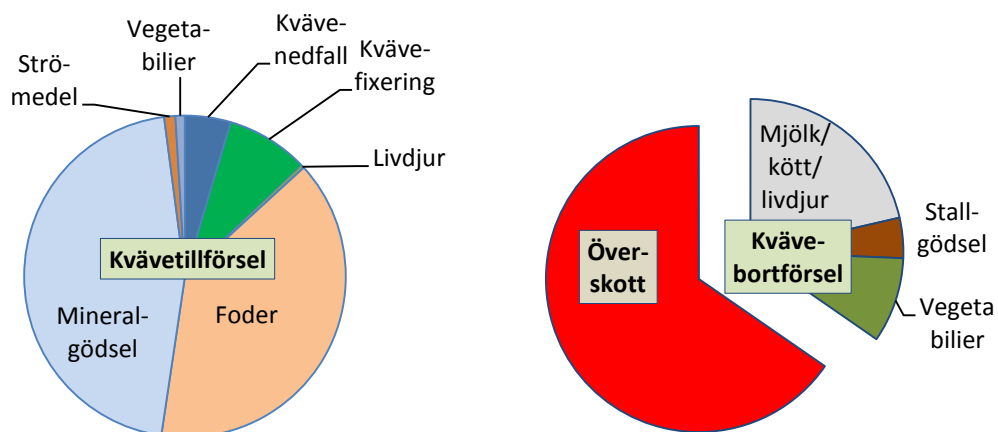
Mjölkgårdarna finns generellt på lite lätta jordar och mulljordar inom regionen och lättlera/styvlara utgör bara 25 %. Grovfoder odlas på 64 % av arealen, spannmål på 30 %, sockerbetor på 2 % och oljeväxter på 1 %. Mjölkkor och rekrytering dominerar naturligtvis helt bland djuren.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till mjölkgårdar, i detta fall ca 210 kg N vid den senaste balansen med en djurtäthet på 1,12 de/ha. De stora posterna är foderimport, mineralgödselkväve och kvävefixering. Kvävetillförseln har minskat med 11 kg N/ha varav mineralgödsel har minskat med 3 kg foder med 5 kg och kvävefixering med 4 kg N/ha. Motverkas av en ökad import av strömedel + 1 kg N/ha.

Kväveflödena på konventionella mjölkgårdar i Mellan vid senaste balansen

Bortförseln vid senaste balansen var ca 73 kg N/ha, varav 45 kg/ha via mjölk/kött/livdjur, 19 kg via exporterade växtodlingsprodukter och 9 kg via export av stallgödsel. Bortförseln är i princip oförändrad.

Överskottet var vid senaste balansen på 137 kg N/ha, vilket är 9 kg lägre än vid första balansen. Nivån stämmer väl med andra regioner. Produktionen är oförändrad med en minskad tillförsel av kväve utifrån, främst vad avser mineralgödsel.

För hela Skåne sker på mjölkgårdarna en övergång till flytgödsel på fastgödsels bekostnad, så även i denna region. Fastgödsel och djupströbädd är dock fortfarande starkt dominerande i denna region och vid den senaste balansen fanns bara 33 % av djuren i flytgödselsystem. Flytgödsel innebär bättre kväveutnyttjande och oftast minskat behov av mineralgödsel.

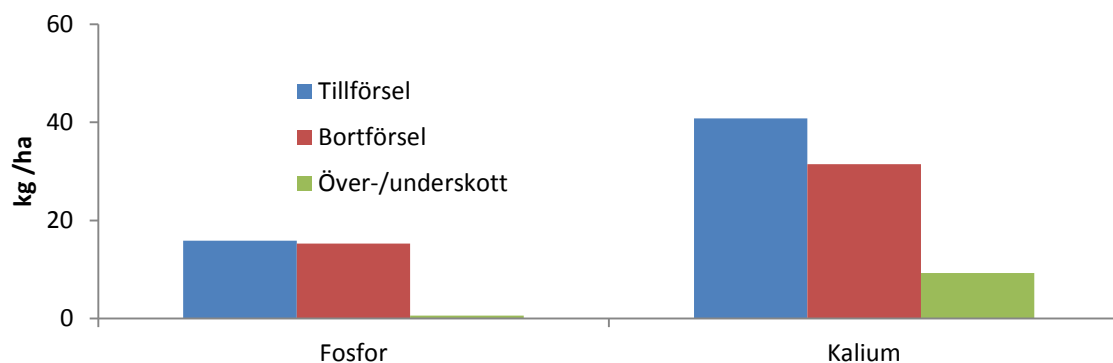
Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på mjölkgårdarna vid senaste balansen var ca 16 kg P/ha varav foderimporten stod för 13 kg P/ha och mineralgödseln för 2 kg P/ha. Vi pekar ofta ut mineralfodret men där detta finns specialredovisat utgör det 2 kg P/ha. Fosfortillförseln har minskat 3 kg under perioden pga både mindre tillförsel via mineralgödsel och foder.

Bortförseln låg på ca 15 kg fördelat främst på mjölk/kött (10 kg P/ha) , växtodlingsprodukter (3 kg P/ha) och export av stallgödsel (3 kg/ha). Bortförseln var oförändrad under perioden.

Senaste balansen visar ett underskott på ett knappt kg/ha och detta har ändrats från ett överskott på 3 kg P/ha vid första balansen. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger mitt mellan klass III och IV, är det en rimlig nivå vid senaste balansen.

Fosfor och kaliumbalansen på mjölkgårdar i Mellan vid senaste balansen

Kaliumtillförseln vid senaste balansen var ca 41 kg K/ha, varav foderimporten står för 31 kg K/ha, strömedelsimporten för 3 kg K/ha, mineralgödsel för 5 kg K/ha. Tillförseln har minskat 6 kg under perioden främst pga av mindre foderimport.

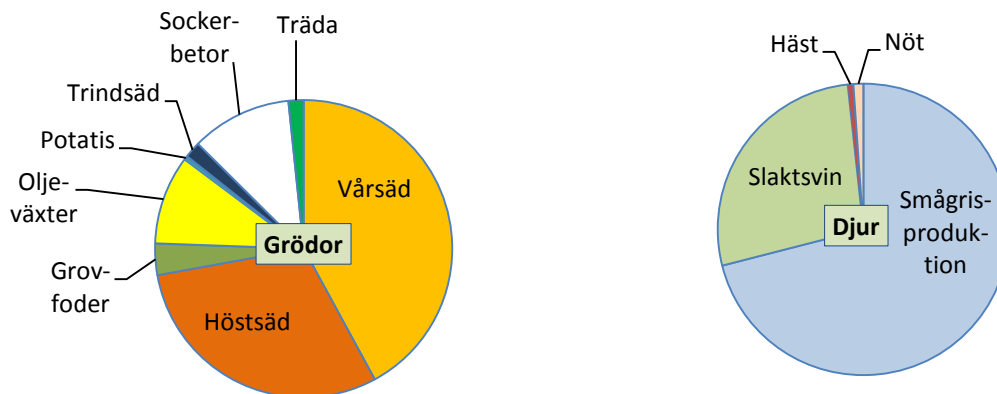
Bortförseln ligger på 32 kg K/ha, fördelat främst på 12 kg K via mjölk/kött, 14 kg via stallgödslexport och 7 kg via växtodlingsprodukter. Bortförseln är oförändrat under perioden

Senaste balansen visar ett överskott på 9 kg K/ha, vilket har minskat 5 kg K/ha under den undersökta perioden. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt strax under klass III och det finns generellt ett visst utrymme för minskad tillförsel.

Resultat från svingårdarna i Mellan

Det finns 21 svingårdar i databasen från denna region som har två balanser eller fler. De förändringar som presenteras här i genomsnitt skett under en period om 5 år. Djurtätheten har minskat från 0,77 till 0,72 de/ha mellan den första och den senaste balansen.

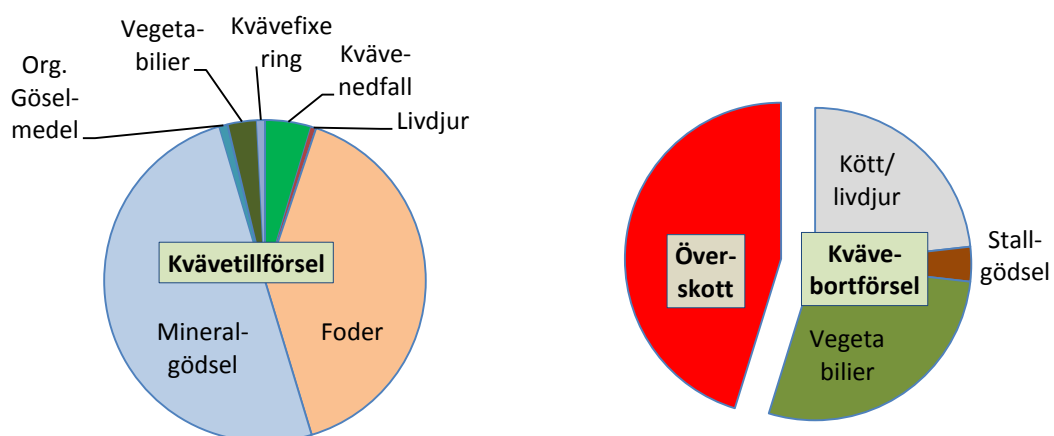
Svingårdarna finns generellt på lite styvare jordar inom regionen även om lättjorden dominerar. Spannmål finns på 50 % av arealen med tyngdpunkt på 41 % vårsäd, sockerbetor på 11%, och oljeväxter på 10 %. Smågrisproduktionen dominerar bland djuren.

Kväve

Kvävetillförseln är generellt hög till svingårdar, i detta fall ca 204 kg N vid senaste balansen vid en djurtäthet på 0,72 de/ha. Foder och mineralgödsel dominerar. Tillförseln har minskat 23 kg N/ha under perioden främst pga mindre foderimport.

Kväveflödena på svingårdar i Mellan vid senaste balansen

Bortförseln var 113 kg N/ha vid senaste balansen, varav 47 kg via kött/livdjur, 57 kg är exporterade växtodlingsprodukter och 7 kg export av stallgödsel. Bortförseln har varit oförändrad under perioden.

Kväveöverskottet hamnar på ca 91 kg N/ha, vilket är högre än svingårdar inom övriga regioner i Skåne. Sannolikt beror detta på lättare jordar med lägre bördighet samt dominans för

smågrisproduktion bland djuren. Överskottet har dock minskat med hela 24 kg/ha pga den minskade foderimporten.

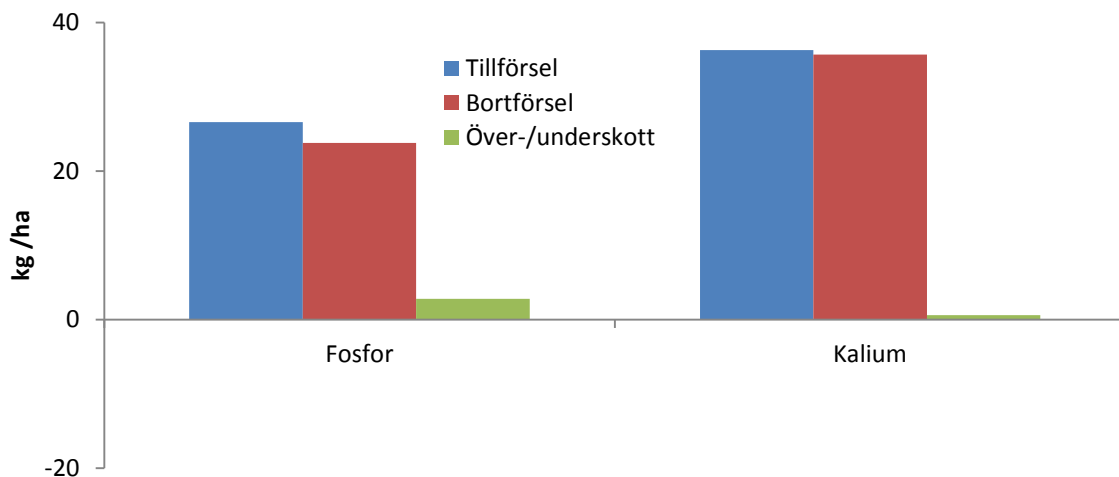
Fosfor och kalium

Fosfortillförseln på svingårdarna vid senaste balansen var ca 27 kg P/ha, varav foderimporten står för 22 kg P/ha och mineralgödsel för 2 kg P/ha. Tillförseln har minskat 9 kg under perioden pga främst mindre foderimport.

Bortförseln ligger på 24 kg P/ha, fördelat på främst kött/livdjur 10 kg P/ha, växtodlingsprodukter 11kg P/ha och export av stallgödsel 3 kg P/ha. Bortförseln har ökat med ett drygt kg under perioden.

Balansen visar ett mindre överskott på ca 3 kg/ha, vilket är en klar förändring mot den första balansen där det fanns ett överskott på 13 kg P/ha. Med tanke på fosfortillståndet, som i snitt ligger strax över IV, är detta en positiv utveckling men det finns i genomsnitt utrymme för ytterligare sänkning.

Fosfor och kaliumbalansen på svingårdarna i Mellan vid senaste balansen

Kaliumtillförseln vid den senaste balansen var 36 kg K/ha, varav foderimporten står för 22 kg K/ha och mineralgödsel för 10 kg K/ha. Tillförseln har minskat med 13 kg K/ha under perioden både pga av lägre foderimport och mindre tillförsel av mineralgödsel.

Bortförseln låg på 36 kg K/ha fördelat främst på 4 kg via kött/livdjur, 4 kg via export av stallgödslexport, 3 kg via strömedel och 25 kg via växtodlingsprodukter. Bortförseln har ökat ca ett kg under perioden

Balansen låg vid senaste balansen runt noll, vilket är en förändring mot den första balansen då det fanns ett överskottet på 15 kg K/ha. Kaliumtillståndet i marken ligger i snitt i klass III. Med tanke på att sandiga och leriga jordar är det i genomsnitt rimliga värde vid senaste balansen.

Det viktiga är hur det ser ut på den enskilda gården och för både fosfor och kalium gäller att det är dålig överensstämmelse mellan markinnehåll och balanserna, vilket borde väcka en tanke om bättre styrning.